

سوالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۲		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
دوره دوم متوسطه – یازدهم		تاریخ آزمون:		۱۴۰۳/۳/۷		نام و نام خانوادگی:	
						مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir					
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)						نمره
۱	تاریخ ادبیات (۲ نمره) با توجه به توضیحات، نام نویسنده و مورخ را در عبارت زیر بنویسید؟ الف) از نویسندگان زبردست سبک عراقی است، اثر معروف او، از نخستین و بهترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود. (نام نویسنده:) ب) از مورخان مشهور ایران است و موضوع کتابش تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران است. (نام مورخ:)						۰.۵
۲	درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) شعر بیدل به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و کاربرد مضمون‌های بدیع مشهور شده است و بیشتر اشعار او به صورت ضرب‌المثل رواج یافته است. (درست – نادرست) ب) فخرالدین عراقی مثنوی عشاق نامه را در مباحث عرفانی، به شیوه تمثیل و حکایت و در قالب نظم و نثر، نوشته است. (درست – نادرست)						۰.۵
۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل کمانک پر کنید (یک مورد اضافه است). (بابا فغانی شیرازی، مکتب وقوع، صائب تبریزی، بیدل دهلوی) ۱. از شعرای تأثیرگذار قرن دهم است که شعرش از نظر، ظرافت و رقت معانی مشهور است. ۲. جریانی که در نتیجه چاره اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود..... نام دارد. ۳. خداوندگار مضامین تازه شعری لقب است.						۰.۷۵
۴	در کدام گزینه آثار شاعران تماماً درست است؟ الف) تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی / لمعات: فخرالدین عراقی / جمشید و خورشید: سلمان ساوجی ب) مرصادالعباد: نجم‌الدین رازی / مجالس المومنین: شیخ بهایی / تذکره الاولیا: عطار نیشابوری						۰.۲۵
۵	سبک‌شناسی (۲ نمره) هر یک از ابیات مربوط به کدام سبک ادبی هستند؟ ۱) ز منجنیق فلک سنگ فتنه می بارد / من ابلهانه گریزم به آبگینه حصار ۲) عشق و درویشی و انگشت نمایی و ملامت / همه سهل است تحمل نکنم بار ملامت						۰.۵
۶	با توجه به ویژگی‌های سبک هندی درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) شعر بیشتر در تک بیت خلاصه می‌شود. (درست – نادرست) ب) استفاده از ردیف‌های کوتاه در شعر این دوره رایج است. (درست – نادرست)						۰.۵
۷	در کدام گزینه هر دو اثر مصنوع اند؟ الف) عباس نامه – محبوب القلوب ب) مجالس المومنین – عالم آرای عباسی ب) تذکره شاه طهماسب – جامع عباسی د) شرفنامه بدلیسی – بدایع الوقایع						۰.۲۵

صفحه ۲ از ۵

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۲		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
دوره دوم متوسطه – یازدهم		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/۷		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳							
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir							
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						
۱۶	در بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» مجاز را بیابید و آن را به اضافه استعاره تبدیل کنید.						
۱۷	آشکارترین آرایه عبارت «تو قامت تمنّایی ای درخت / همواره خفته در آغوش آسمان / بالایی ای درخت» را از داخل کمانک انتخاب کنید. (استعاره مکنیه - استعاره مصرحه - تشبیه)						
۱۸	در مصراع اول بیت زیر یک تشخیص و در مصراع دوم یک تشبیه مشخص کنید. «داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند»						
۱۹	در ابیات زیر دو مجاز با رابطه شباهت بیابید. ما ز آغاز و ز انجام جهان بی خبریم / اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است با کاروان حله برفتم ز سیستان / با حله تنیده ز دل بافته ز جان						
۲۰	منادا در هر بیت زیر باعث آفرینش چه آرایه ای شده است؟ (الف) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من / هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود (ب) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز شکسته اش خوش آهنگ تراست.						
۲۱	در عبارت زیر قرینه مجاز را مشخص کنید. جهان خوردم و کارها راندم.						
۲۲	در مصراع اول و چهارم کنایه ها را مشخص کنید و مفهوم آن ها را بنویسید. (الف) از درد آمدی و من از خود به در شدم / گویی کزین جهان به جهان دگر شدم (ب) همت مردانه می خواهد گذشتن از جهان / یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند						
۲۳	موسیقی شعر با توجه به بیت «سلسله موی دوست حلقه دام بلاست / هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست» خانه های خالی (الف - ب) را با ذوق خود (غیر از واژه های بیت) پر کنید؟						
		سِل سِلِ یِ	«الف»	حَل قِ یِ دا	مِ بَ لَ است		
		هَر کِ دَرِین	حَل قِ نِی ست	«ب»	ما جَ رَ است		
۲۴	در صورت تقطیع بیت زیر به پایه های آوایی ۴ تایی ۳ تایی، به موارد خواسته شده پاسخ دهید. «یک عمر دور و تنها تنها به جرم اینکه / اوسر سپرده می خواست، من دل سپرده بودم» (الف) دو رکن (وزن و واژه) ابتدایی بیت را بنویسید. (ب) وزن بیت همسان تک پایه ای است یا همسان دولختی؟						
۰.۷۵							

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۲		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح														
دوره دوم متوسطه - یازدهم		تاریخ آزمون:		۱۴۰۳/۳/۷		نام و نام خانوادگی:														
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir																		
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)																		
۲۵		وزن عروضی بیت «ما به غم خو کرده ایم ای دوست ما را غم فرست / تحفه ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست» با کدام بیت متفاوت است؟ الف) تا نگردي بی خبر از جسم و جان / کی خبر یابی ز جانان یک زمان ب) سینه مالامال درد است ای دریغا مرهمی / دل ز تنهایی به جان آمد خدا را مرهمی																		
۲۶		در کدام بیت هجای پایانی از رکن آخر کاسته شده است (محذوف است) علامت هجایی «رکن پایانی» را بنویسید. الف) زیزدان دان، نه از ارکان، که کوته دیدگی باشد / که خطی کز خرد خیزد، تو آن را از بنان بینی ب) یار شدم، یار شدم، باغم تو یار شدم / تا که رسیدم بر تو، از همه بیزار شدم ج) گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود / داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود																		
۲۷		کدام بیت به دو صورت دسته بندی می شود؟ در صورت تقطیع به پایه های آوایی ۳ تایی ۴ تایی رکن اول و دوم را بنویسید. الف) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که چو وایینی خیر تو در این باشد ب) الفبای درد از لبم می تراود / نه شبم که خون از شیم می تراود ج) چو دل بر نهی بر سرای کهن / کند ناز و ز تو پیوشد سخن																		
۲۸		با توجه به بیت «گفت به مجنون صمنی در دمشق / کای شده مستغرق دریای عشق» الف) وزن این بیت همسان است. (درست / نادرست) ب) خط عروضی رکن دوم را بنویسید.																		
۲۹		اگر بیت «بسیار گنه کردیم آن بود قضای تو / شاید که به ما بخشی از روی کرم آن ها» را براساس ۳ تایی ۴ تایی برش بزنیم، موارد خواسته شده را بنویسید. <table><tr><td rowspan="4">۲</td><td>پایه های آوایی</td><td>الف).....</td><td>ب).....</td></tr><tr><td>نشانه هجایی</td><td>ه).....</td><td>ج).....</td></tr><tr><td>وزن</td><td>ز).....</td><td>ح).....</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>						۲	پایه های آوایی	الف).....	ب).....	نشانه هجایی	ه).....	ج).....	وزن	ز).....	ح).....			
۲	پایه های آوایی	الف).....	ب).....																	
	نشانه هجایی	ه).....	ج).....																	
	وزن	ز).....	ح).....																	
۳۰		در ابیات زیر وزن های همسان دولختی و همسان تک پایه ای را مشخص کنید. ۱. ای صاحب کرامت، شکرانه سلامت / روزی تفقدی کن درویش بینوا را ۲. شکر کند چرخ فلک، از ملک و ملک و ملک / کز کرم و بخشش او روشن و بخشنده شدم																		

سؤالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۲		تعداد صفحه: ۵		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
دوره دوم متوسطه - یازدهم		تاریخ آزمون:		۱۴۰۳/۳/۷		نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir					
ردیف		سؤالات (پاسخ نامه دارد)					
۳۱		<p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>با توجه به غزل زیر به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست چنان به دام تو الفت گرفت مرغ دلم گرم تو در نگشایی کجا توانم رفت مرا رضای تو باید، نه زندگانی خویش که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد</p> <p>الف) غزل بالا در چه سبکی سروده شده است؟ ب) وزن غزل همسان است. (درست / نادرست) ج) یک ویژگی ادبی در بیت آخر بیابید. د) یک ویژگی فکری بیابید و بنویسد.</p>					
۳۲		<p>با توجه به متن زیر از کتاب «عالم آرای عباسی» به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>از طبقه علیّه شعرا که ناظران مناظم سخن پیرایی و پیرایه بندگان سلسله معنی آرای اند، در آن هنگام در اردوی معلّا و ممالک محروسه، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت گستر بی شمار بودند. در اوایل حال حضرت خاقانی جنت مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود.</p> <p>الف) در عبارت مشخص شده چه ویژگی زبانی سبک هندی مشاهده می شود؟ ب) نام نویسنده کتاب را بنویسید ؟ ج) یک تشبیه در سطر اول بیابید و مشبه به آن را بنویسید.</p>					
۳۳		<p>با توجه به غزل زیر:</p> <p>گر تمنای تو از خاطر ناشاد رود نرود حسرت آن چاه زرخدان از دل نتوان از سر او برد هوای شیرین کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم</p> <p>الف) در بیت دوم کدام یک از ویژگیهای ادبی سبک هندی آشکار است؟ ب) وزن مصراع اول بیت دوم، حاصل تکرار چه رکنی است؟ نشانه هجایی آن را بنویسید. ج) دو ویژگی فکری در غزل بیابید و بنویسید.</p>					
۳۴		<p>متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>«فرآش باد صبا را گفته تافرش زمرّدین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. درختان را به خلعت نوروزی، قبا سبز ورق در برگرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع، کلاه شکوفه بر سر نهاده»</p> <p>الف) چه آرایه ای در حوزه علم بیان، بیشتر در متن به کار رفته است؟ ب) یک استعاره در سطر اول بیابید. ج) یک ویژگی زبانی در متن بیابید.</p> <p>پیروز و شاد کام باشید.</p>					